

Sygn. akt V CNP 4/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi M. M. i M. M.1
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w Gliwicach
z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt III Ca 561/15,
w sprawie z powództwa M. M. i M. M.1
przeciwko Gminie Gliwice
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 czerwca 2016 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił apelację powodów od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8 kwietnia 2014 r. oddalającego powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 25 sierpnia 2009 r. nakazującego powodom opuszczenie i opróżnienie opisanego lokalu mieszkalnego i wydanie go Gminie Gliwice oraz zastrzegającego, że powodom one przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

W dniu 20 października 2015 r. powodowie wnieśli skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 czerwca 2015 r., zarzucając naruszenie przepisu art. 217 § 3 w związku z art. 227 k.p.c. przez oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych dla

wykazania zawarcia przez strony po powstaniu tytułu egzekucyjnego porozumienia, którego treść wskazywała, że objęte wyrokiem zaocznym porozumienie nie może być egzekwowane. Naruszenie przepisu art. 214 § 1 w związku z art. 214¹ § 1 k.p.c. przez ograniczenie prawa powoda do obrony swoich praw, polegające na nieodroczeniu rozprawy, mimo wykazanej wymaganym dokumentem niemożności brania w niej udziału. Niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa materialnego dotyczyło art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (jedn. tekst: Dz.U. z 2005 r., Nr 31, poz.266 ze zm.. dalej” u.o.p.l.”) i było przyczyną uznania braku podstaw do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, a także usankcjonowania założenia, że wykonanie remontu generalnego mieszkania nie stanowi przeszkody do opuszczenia go i jest równoznaczne z niezamieszkiwaniem, uzasadniającym wypowiedzenie umowy najmu.

W ocenie skarżących wyrok Sądu Okręgowego jest niezgodny z art. 217 § 3 w związku z art. 227 k.p.c., z art. 214 § 1 w związku z art. 214¹ § 1 k.p.c., art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., art. 5 k.c. i art. 11 ust. 3 pkt 1 u.o.p.l. oraz art. 78 Konstytucji. Wydanie go doprowadziło do poniesienia przez nich szkody polegającej na utracie prawa najmu lokalu mieszkalnego w wysokości 200 000 zł, a dokładny jej rozmiar powinien być ustalony w postępowaniu dowodowym.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku przysługuje, zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., tylko wtedy, gdy przez wydanie takiego orzeczenia stronie została wyrządzona szkoda, a jego zmiana lub uchylenie w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Warunkiem dopuszczalności skargi jest zatem istnienie szkody oraz normalnego związku przyczynowego, przewidzianego w art. 361 § 1 k.c., między wydaniem wyroku a tą szkodą. Tak unormowana relacja wskazuje na to, że szkoda powinna stanowić następstwo niezgodnego z prawem prawomocnego wyroku, a zatem musi być poniesiona później od wydania wyroku.

Uprawdopodobnienie wystąpienia szkody należy do wymagań konstrukcyjnych skargi, stosownie do art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. tak samo, jak

i wskazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe – art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. Wykonanie wymagania uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody ma miejsce wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi oraz przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające jej powstanie. Szkoda musi mieć charakter rzeczywisty. Nie spełnia tego wymagania odwołanie się do szkody, która jeszcze nie wystąpiła, nawet jeśli jej powstanie w przyszłości jest pewne. Z tego względu niedostateczne jest powołanie się na istnienie ciążącego na skarżącym zobowiązania wynikającego z kwestionowanego wyroku. Niezbędne jest także przeprowadzenie wyводу wskazującego czas powstania szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy nią a wydaniem orzeczenia. Na takie elementy wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazuje utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. postanowienia: z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 38/05, OSNC 2006, nr1, poz. 16; z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, niepubl.; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 14; z dnia 10 grudnia 2010 r., III CKN 48/10; z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepublikowane). Skarżący nie wypełnili tego obowiązku, nie twierdzili nawet, że szkoda wystąpiła. Odwołanie się dla określenia jej charakteru i rozmiaru do opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego oraz zeznań licznie powołanych świadków, które powinny być przeprowadzone, stanowi o niezrozumieniu zarówno specyfiki złożonego środka zaskarżenia, jak i istoty tego warunku jego dopuszczalności. Nie doszło zatem do uwiarygodnienia powstania szkody w określonym czasie i wysokości będącej konsekwencją kwestionowanego wyroku.

Nie został wypełniony także warunek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., ponieważ pełnomocnik skarżących nie przeprowadził wyводу jurydycznego wskazującego na niemożliwość skorzystania z jakiegokolwiek środka prawnego mającego na celu zmianę lub uchylenie wyroku. Takie ujęcie tego warunku skargi oznacza, że skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia argumentacji prawnej dowodzącej w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest

możliwe (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06, OSNC 2006 r., Nr 6, poz. 112; z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006 r., nr 7-8, poz. 140, z dnia 28 kwietnia 2015 r., I CNP 38/14; z dnia 5 marca 2015 r., II CNP 53/14; z dnia 5 marca 2015 r., II CNP 53/14, niepublikowane).

Nie czyni zadość temu wymaganiu podanie, że brak ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, bo skarga o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2009 r. została prawomocnie odrzucona.

Każde z sześciu wymagań przewidzianych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. jest indywidualne i niezależne, a zatem każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione. Brak choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu a limine.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.